

UCHWAŁA Nr 243/XXIII/2022

Rady Gminy Nowy Duninów

z dnia 25 marca 2022r.

w sprawie uchwalenia „Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Nowy Duninów na lata 2022-2024”

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022r., poz. 559 i 583) oraz art. 176 pkt. 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022r., poz. 447), Rada Gminy Nowy Duninów uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się „Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Nowy Duninów na lata 2022-2024” stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Nowy Duninów.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
A. Pietrzak
Andrzej Pietrzak

UZASADNIENIE

do projektu Uchwały Nr 243/XXIII/2022

Rady Gminy Nowy Duninów

z dnia 25 marca 2022r.

w sprawie uchwalenia „Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Nowy Duninów na lata 2022-2024”

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminę obowiązek podejmowania działań wspierających wobec rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Zakłada w szczególności wzmocnienie działań profilaktycznych i doskonalenie metod pracy z rodziną na rzecz pozostawienia w niej dziecka lub jego powrotu do rodziny naturalnej.

Skuteczna pomoc dla rodzin przeżywających trudności w pełnieniu ról opiekuńczo - wychowawczych, jak i skuteczna ochrona dzieci może być osiągnięta poprzez współpracę przedstawicieli instytucji, które mają kontakt z dzieckiem i jego rodziną.

Działania pomocowe na poziomie gminy polegają na udzielaniu rodzinie pomocy w radzeniu sobie z trudnościami tak, aby w efekcie nie doszło do umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, a jeśli do tego rodzaju interwencji, do stworzenia takich warunków w funkcjonowaniu rodziców dziecka, aby możliwy był powrót dziecka pod opiekę rodziny biologicznej.

W oparciu o diagnozę środowiska lokalnego w kontekście problemów społecznych opracowano 3-letni Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Nowy Duninów na lata 2022 - 2024. Diagnoza została sporządzona przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Duninowie, do której wykorzystano materiały własne i sprawozdania sporządzane przez pracowników ośrodka. Program ukierunkowany jest na problemy rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, określa cele i wyznacza kierunki działań, które pozwolą wzmocnić rolę i funkcję rodziny, jako naturalnego środowiska rozwoju dziecka.

Diagnoza środowiskowa przeprowadzona wśród rodzin z terenu Gminy Nowy Duninów uzasadnia w sposób konsekwentny celowość opracowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny i jego realizacji w 3-letnim okresie obowiązywania w sposób i na zasadach zmierzających do reintegracji rodziny przy wykorzystaniu interdyscyplinarnych na rzecz wspierania rodziny.

Podjęcie niniejszej uchwały należy uznać jako zasadne.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
A. Pietrzak
Andrzej Pietrzak

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr 243/XXIII/2022
Rady Gminy Nowy Duninów
z dnia 25 marca 2022r.

**GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY W GMINIE
NOWY DUNINÓW
NA LATA 2022 – 2024**

NOWY DUNINÓW 2022

I WPROWADZENIE

We współczesnym świecie sprawy rodziny, jej zadania oraz rola nabierają coraz większego znaczenia. Priorytetem polityki społecznej jest m.in. tworzenie optymalnych warunków dla powstawania i funkcjonowania rodzin w Polsce. Efektem tworzenia nowych rozwiązań w zakresie polityki rodzinnej państwa jest ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022r., poz.447), która nakłada na gminy obowiązek opracowania i realizacji 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Podejmowane w ramach lokalnego systemu wspierania rodziny działania powinny mieć na celu profilaktykę oraz wsparcie i umożliwienie przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych wykraczających poza własne możliwości rodziny, zagrażających dobru dziecka, bądź w sytuacjach koniecznych zapewnienie dziecku opieki i wychowania poza rodziną biologiczną.

Podmiotem realizującym powyższe cele na terenie gminy Nowy Duninów jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współpracujący na zasadzie partnerstwa z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

To ośrodek pomocy społecznej ma ustawowy obowiązek prowadzenia działań profilaktycznych wobec rodziny niewydolnej wychowawczo i społecznie, a w razie potrzeby udzielania jej profesjonalnej, niezbędnej pomocy różnego typu.

Pomoc społeczna, jako instytucja polityki społecznej państwa ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Celem pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc ta powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia oraz integracji ze środowiskiem.

W przepisach o pomocy społecznej zawarta jest zasada pomocniczości, która kładzie nacisk na wspieranie, a nie bezpośrednie zaspokajanie potrzeb.

II DIAGNOZA SPOŁECZNA

Na dzień 31.12.2021r. gminę Nowy Duninów zamieszkiwało 3 909 mieszkańców, w tym 1971 kobiet (dane USC w Nowym Duninowie). Przy utrzymującej się na podobnym poziomie liczbie osób zamieszkujących teren gminy odnotowuje się jednocześnie tendencję malejącą w zakresie % udziału w nich dzieci i młodzieży w wieku do 18 roku życia.

Tendencje tę wykazuje poniższe zestawienie:

Dane wg stanu na	2019rok	2020 rok	2021rok
Koniec:			
<i>Liczba ogółem mieszkańców gminy</i>	3 977	3 956	3 909
<i>Liczba dzieci i młodzieży do 18 roku życia zamieszkujących na terenie gminy</i>	783	769	757
<i>Udział % w ogólnej liczbie mieszkańców</i>	19,69%	19,44%	19,36%

Struktura mieszkańców gminy Nowy Duninów według stanu na dzień 31.12.2021 roku przedstawia się następująco:

Ilość osób zamieszkujących na terenie gminy;	mężczyźni	kobiety	razem
- w wieku do 18	373	343	716

<i>roku życia</i>			
- w wieku produkcyjnym	1183	1125	2 308
- w wieku poprodukcyjnym	253	503	756

Z powyższej tabeli wynika, że ponad 59 % ogółu mieszkańców gminy Nowy Duninów jest w wieku produkcyjnym. Natomiast osoby w wieku poprodukcyjnym stanowią 19% ogółu mieszkańców, z tego ponad połowa to kobiety.

W 2021 roku z pomocy społecznej w różnej formie skorzystało 695 osób, co stanowi ponad 17% ogółu mieszkańców, skupionych w 288 rodzinach.

Typy rodzin objętych pomocą społeczną na terenie gminy Nowy Duninów w 2021 roku przedstawia poniższa tabela:

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA RODZIN			LICZBA OSÓB W RODZINACH
		OGÓŁEM	w tym:	
			NA WSI	
0		1	2	3
RODZINY OGÓŁEM (wiersz 2+3+4+5+6+7)	1	288	288	695
o liczbie osób	2	108	108	108
1	3	58	58	116
2	4	48	48	144

4	5	52	52	208
5	6	13	13	65
6 i więcej	7	9	9	54
w tym (z wiersza 1) rodziny z dziećmi ogółem (wiersz 9+10+11+12+13+14+15)	8	45	45	173
o liczbie dzieci	9	17	17	51
1				
2	10	18	18	69
3	11	8	8	40
4	12	2	2	13
5	13	0	0	0
6	14	0	0	0
7 i więcej	15	0	0	0
RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM (wiersz 17+18+19+20)	16	8	8	26
o liczbie dzieci	17	3	3	7
1				
2	18	4	4	12
3	19	0	0	0
4 i więcej	20	1	1	7
RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OGÓŁEM (wiersz 22+23+24+25)	21	19	19	43
o liczbie osób	22	8	8	8

1				
2	23	5	5	10
3	24	3	3	9
4 i więcej	25	3	3	16

Ze względu na typy rodzin objętych pomocą społeczną w roku 2021 najliczniejszą grupę stanowią jednoosobowe gospodarstwa domowe (37, 5% ogółu rodzin). W drugiej kolejności plasują się dwuosobowe rodziny, stanowiące ponad 20% ogółu rodzin korzystających z pomocy społecznej. Rodziny sześciuosobowe stanowią ponad 3% ogółu wszystkich gospodarstw domowych.

Przeważająca liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej wychowuje dwoje dzieci, tj. 40% wszystkich rodzin z dziećmi. Rodziny wielodzietne liczą najwięcej czworo dzieci. Rodziny niepełne objęte pomocą społeczną stanowią ponad 2 % ogółu rodzin, w tym najwięcej jest rodzin niepełnych liczących dwoje dzieci. Rodziny emerytów i rencistów stanowią 6,6 % rodzin objętych pomocą społeczną, z przeważającą liczbą gospodarstw jednoosobowych.

Powody przyznania pomocy z pomocy społecznej na terenie gminy Nowy Duninów w 2021 roku:

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH	
	OGÓŁEM	w tym:		
		NA WSI 1)		
0	1	2	3	
UBÓSTWO	1	62	62	122
SIEROCTWO	2	0	0	0
BEZDOMNOŚĆ	3	2	2	2
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	4	13	13	57
W TYM: WIELODZIETNOŚĆ	5	5	5	26
BEZROBOCIE	6	55	55	133
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	7	28	28	43
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	8	31	31	49
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.- WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	9	17	17	50
W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	10	10	10	27
RODZINY WIELODZIETNE	11	2	2	9
PRZEMOC W RODZINIE	12	1	1	6
POTRZEBA OCHRONY OFIAR HANDLU LUDŹMI	13	0	0	0
ALKOHOLIZM	14	24	24	36

NARKOMANIA	15	0	0	0
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	16	1	1	1
TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODźCY LUB OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ	17	0	0	0
ZDARZENIE LOSOWE	18	1	1	2
SYTUACJA KRYZYSOWA	19	1	1	1
KŁĘSKA ŻYWIOŁOWA LUB EKOLOGICZNA	20	0	0	0

Jak wynika z powyższej tabeli, jednym z naczelnych powodów przyznawania pomocy społecznej jest ubóstwo. Zazwyczaj jest ono konsekwencją bezrobocia, niepełnosprawności oraz długotrwałej i ciężkiej choroby.

Rodziny z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego znalazły się na szóstym miejscu wśród przesłanek kwalifikujących do przyznania pomocy społecznej.

Z danych statystycznych uzyskanych z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku wynika, że na koniec 2021r. na terenie gminy Nowy Duninów funkcjonowały dwie rodziny zastępcze spokrewnione, zapewniające opiekę dwojgu dzieciom.

W 2021r. dwoje dzieci z terenu gminy Nowy Duninów zostało umieszczonych w placówce opiekuńczo- wychowawczej typu rodzinnego, dwoje dzieci w rodzinie zastępczej zawodowej oraz jedno dziecko w rodzinie zastępczej spokrewnionej.

W 2021r. liczba rodzin, które korzystały z usług asystenta rodziny wyniosła 9.

W 2021r. do Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Nowy Duninów wpłynęło 5 formularzy „Niebieskie Karty”, w tym 2 sporządzone były przez Posterunek Policji w Nowym Duninowie, 1 przez innych funkcjonariuszy policji oraz 2 przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Duninowie.

Charakterystyka osób doświadczających przemocy i stosujących przemoc, wobec których wszczęto procedurę "Niebieskie Karty" w 2021 r.

		Charakterystyka osób, wobec których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie				Charakterystyka osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie			
		OGÓŁEM	do 18 r. życia	od 18 do 67 lat	od 67 lat	OGÓŁEM	do 18 r. życia	od 18 do 67 lat	od 67 lat
		1	2	3	4	5	6	7	8
kobiety	1	4	0	4	0	0	0	0	0
mężczyźni	2	1	0	1	0	5	0	5	0

Zjawisko przemocy w rodzinie występuje w gminie Nowy Duninów. Jak wskazuje powyższa tabela przemocy doświadczwały kobiety, a sprawcami tego zjawiska byli mężczyźni.

Trudno jest jednoznacznie określić wielkość zjawiska przemocy na terenie gminy, w związku z występowaniem przemocy ukrytej, czyli toczącej się w rodzinie, czy w szkole, ale nieujętej w statystykach z powodu braku wiedzy na temat jej występowania.

Podobna sytuacja występuje w przypadku uzależnień, których rodzaj i skala jest trudna do zdiagnozowania i jednoznacznego oszacowania.

Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowym Duninowie wynika, że w 2021 roku przeprowadzono 5 postępowań wobec osób zamieszkujących teren gminy, uzależnionych od alkoholu, spośród których jedna osoba została skierowana do sądu w celu podjęcia leczenia odwykowego.

Z danych uzyskanych z Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że zgodnie z Ustawą z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu przyznano jednej osobie w roku 2017. W latach kolejnych nie przyznawano jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

III CEL I ZAKRES PROGRAMU

Głównym celem Programu jest budowa lokalnego systemu wsparcia rodziny poprzez:

1. profilaktykę stosowaną przed podjęciem interwencji w rozwiązywaniu problemów rodziny, dzieci i młodzieży,
2. wspieranie rodziny w wypełnianiu jej funkcji wychowawczych, opiekuńczych i socjalnych,
3. ochronę praw rodziny i dziecka,
4. uzupełnianie braków zdrowotnych, edukacyjnych, wychowawczych, społecznych i materialnych rodzin i dzieci,
5. ochronę dzieci i młodzieży przed porzuceniem, zaniedbaniem, przemocą, uzależnieniami oraz przestępczością,
6. zapewnienie opieki, wychowania oraz wsparcia dzieciom i młodzieży pozbawionym opieki rodzicielskiej,
7. współpracę podmiotów publicznych i niepublicznych na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.

Program uwzględnia uwarunkowania gminy Nowy Duninów i rozwiązania wynikające z obowiązującej ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021r., poz. 2268 z późn. zm.), ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r., poz. 447), ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020r. poz. 1329), ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249), ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119 z późn. zm.), ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020r., poz. 2050 z późn. zm.) oraz występujące i przewidywane potrzeby w tym zakresie.

Program nawiązuje do „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowy Duninów na Lata 2016-2022” przyjętej w drodze Uchwały Nr 99/XII/16 przez Radę Gminy Nowy Duninów w dniu 12 lutego 2016r. i „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Nowy Duninów na Lata 2020-2022” przyjętego w drodze Uchwały Nr 113/XIII/2020 przez Radę Gminy Nowy Duninów w dniu 22 maja 2020r.

Cel strategiczny Programu: WSPIERANIE RODZINY

Miejsce realizacji Programu: obszar gminy Nowy Duninów

Czas realizacji Programu: od 2022 roku do 2024 roku

Adresaci Programu:

- 1) Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- 2) Dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia i nie sprawuje należytej opieki,
- 3) Przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin

- 4) Rodziny żyjące w ubóstwie, w tym również dotknięte bezrobociem,
- 5) Osoby doświadczające przemocy w rodzinie: współmałżonkowie, dzieci i młodzież, osoby starsze i niepełnosprawne,
- 6) Sprawcy przemocy w rodzinie, dzieci i młodzież zagrożona niedostosowaniem społecznym,
- 7) Dzieci i młodzież wychowująca się w ramach instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej,
- 8) Dzieci i młodzież opuszczająca instytucjonalne i rodzinne formy pieczy zastępczej,
- 9) Rodziny zastępcze
- 10) Rodziny wspierające,
- 11) Kadra instytucji, organizacji pozarządowych, placówek oświatowych i innych podmiotów zajmujących się udzielaniem wsparcia rodzinom.

Adresatami programu są w szczególności następujące rodziny i dzieci:

1. Rodziny niezaradne życiowo

Programem mogą zostać objęte rodziny, które nie posiadają zdolności wychowawczych i popełniają błędy wychowawcze. W takiej rodzinie brak jest stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa. Innymi słowy dysfunkcyjność rodziny wpływa na załamanie struktury relacji rodzinnej. Wtedy też rodzina, jako podstawowa komórka społeczna nie może spełniać podstawowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Najczęściej problemy w takich rodzinach wynikają z niskiego poziomu wykształcenia rodziców, czy też trudnej sytuacji materialno-bytowej.

2. Rodziny z problemem ubóstwa obarczone bezrobociem

Rodziny naznaczone ubóstwem, często wynikającym z braku pracy, są tą częścią społeczeństwa, która jest zagrożona patologiami. Wiele osób korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Duninowie boryka się z problemem bezrobocia. Brak pracy jest czynnikiem, który ma wpływ na zaspakajanie podstawowych potrzeb rodziny i prowadzi do narastania kwestii ubóstwa.

3. Rodziny dotknięte przemocą

Liczba rodzin dotkniętych przemocą wzrasta. W 2021 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 5 „Niebieskich Kart”. Przemoc fizyczna i psychiczna nie znajduje swego źródła tylko w rodzinach z obniżoną sprawnością bytową i materialną. Coraz częściej problem dotyka rodzin pełnych, dobrze sytuowanych materialnie oraz ludzi

wykształconych. Niestety, tylko nieliczne z rodzin dotkniętych przemocą zgłaszają swój problem. Często temat przemocy domowej pozostaje nadal w tzw. „czterech ścianach”.

4. Rodziny dotknięte uzależnieniem

Każde uzależnienie jest chorobą rodziny, ponieważ uzależnienie jednego z członków rodziny oddziałuje na całą rodzinę i wszyscy chorują. Ludzie związani z uzależnionym reagują na jego zachowania. Próbuje je kontrolować, kryć lub minimalizować. Często obciążają się winą i cierpią z tego powodu. Własne emocje tych osób ulegają zaburzeniom i w efekcie, profesjonalnej pomocy oraz zewnętrznego wsparcia potrzebuje już nie tylko uzależniony, ale również jego bliscy.

5. Dzieci zagrożone wykluczeniem społecznym

Dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym mają na ogół problemy w sferze emocjonalnej. Ich zaburzenia nie pozwalają na prawidłowe funkcjonowanie. W taki sposób dziecko z głębokim deficytem emocjonalnym nie wykształtuje odpowiedniej hierarchii wartości. Proces ukierunkowania dziecka jest niezwykle trudnym procesem, który pochłania wiele pracy i wysiłku. Na niedostosowanie społeczne dzieci duży wpływ ma środowisko pierwotne, którym jest rodzina oraz rozwój cywilizacji i technologii, a także środowisko rówieśnicze.

Nie mniej jednak rodzina niezależnie od tego, jak funkcjonuje, czy jest środowiskiem zdrowym i wartościowym moralnie, czy też przejawia wyraźne cechy patologii - w każdym przypadku kształtuje osobowość, postawę społeczną, wyznacza koleje losu dziecka.

Koordinator Programu:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Duninowie przy współpracy z następującymi instytucjami:

- Urzędem Gminy w Nowym Duninowie,
- Powiatowym Urzędem Pracy w Płocku,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowym Duninowie,
- Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Nowy Duninów,
- Posterunkiem Policji w Nowym Duninowie,
- Prokuraturą Rejonową w Gostyninie,
- Sądem Rejonowym w Gostyninie – Wydział Rodzinny i Nieletnich, Wydział Karny,
- Sądem Okręgowym w Płocku – Wydział Cywilny,

- placówkami oświatowymi,
- placówkami opiekuńczo-wychowawczymi,
- poradniami psychologiczno-pedagogicznymi,
- organizacjami pozarządowymi i społecznymi.

Źródła finansowania Programu:

- środki budżetu gminy Nowy Duninów,
- środki budżetu państwa,
- środki pozyskane z innych źródeł.

IV DZIAŁANIA W RAMACH GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2022-2024

Lp.	Cele	Działania	Wskaźniki	Termin	Realizatorzy
1	Prowadzenie profilaktycznej działalności na rzecz rodzin wychowujących dzieci.	<p>-rozpowszechnianie ulotek, publikacji wzmacniających rolę i funkcję rodziny;</p> <p>-udział w kampaniach promujących wartości rodzinne;</p> <p>-udział w programach profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży;</p> <p>-udział w programach profilaktycznych i edukacyjnych z zakresu dysfunkcji rodziny;</p> <p>-zapewnienie dostępności do poradnictwa</p>	<p>- liczba rozpowszechnionych materiałów informacyjnych,</p> <p>-liczba kompanii,</p> <p>- liczba akcji informacyjnych,</p> <p>-liczba programów profilaktycznych i edukacyjnych,</p> <p>-liczba udzielonych porad specjalistycznych,</p> <p>-liczba monitorowanych rodzin.</p>	2022-2024	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu

		<p>specjalistycznego;</p> <p>-prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie marginalizowanej lub zagrożonej kryzysem tzw. „grup ryzyka”.</p>			
2	<p>Wspieranie rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczych, wychowawczych i socjalnych.</p>	<p>-zapewnienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego;</p> <p>-przydzielenie asystenta rodziny;</p> <p>-wspieranie rodziny przez pracownika socjalnego;</p> <p>-pomoc rodziny wspierającej;</p> <p>-opieka w placówce wsparcia dziennego;</p> <p>-współpraca ze szkołami, pedagogiem szkolnym w celu rozwiązywania problemów wychowawczych i możliwości uzyskania pomocy w nauce;</p> <p>-udzielanie pomocy finansowej i pomocy rzeczowej;</p> <p>-zapewnienie potrzebującym dzieciom i młodzieży posiłków w szkole;</p> <p>-zapewnienie usług</p>	<p>-liczba udzielonych porad specjalistycznych,</p> <p>-liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny,</p> <p>-liczba rodzin objętych wsparciem pracownika socjalnego,</p> <p>-liczba osób w placówkach wsparcia dziennego,</p> <p>-liczba rodzin, którym udzielono wsparcia w formie pieniężnej i niepieniężnej,</p> <p>-liczba wniosków złożonych do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego,</p> <p>-liczba osób, które dobrowolnie podjęły leczenie.</p> <p>-liczba „Niebieskich Kart”,</p> <p>-liczba rodzin objętych wsparciem</p>	2022-2024	<p>Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu</p>

		<p>opiekuńczych i w ramach specjalistycznych rządowych i usług opiekuńczych; gminnych i programów pomocy społecznej oraz -przyznawanie i wypłacanie świadczeń z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o funduszu alimentacyjnym, ustawy o dodatkach mieszkaniowych;</p> <p>-przyznawanie pomocy materialnej dla uczniów;</p> <p>-podejmowanie działań w ramach Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii;</p> <p>-podejmowanie działań w ramach Gminnego Programu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Nowy Duninów;</p> <p>-realizowanie zadań Zespołu Interdyscyplinarnego</p>			
--	--	---	--	--	--

		<p>ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;</p> <p>-realizowanie zadań wynikających z rządowych i gminnych programów pomocy społecznej oraz projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych, mających na celu ochronę poziomu życia osób i rodzin oraz rozwój specjalistycznego dla nich wsparcia.</p>			
3	<p>Zapewnienie opieki, wychowania oraz wsparcia dzieciom i młodzieży pozbawionym opieki rodzicielskiej</p>	<p>-współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej;</p> <p>-współfinansowanie pobytu dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej;</p> <p>-pomoc usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej w podjęciu zatrudnienia, w uzyskaniu mieszkania i integracji ze środowiskiem.</p>	<p>-liczba dzieci przebywających w różnych formach pieczy zastępczej,</p> <p>-liczba usamodzielnionych wychowanków pieczy zastępczej objętych wsparciem.</p>	2022-2024	<p>Urząd Gminy w Nowym Duninowie, GOPS w Nowym Duninowie, PUP Płock, PCPR Płock</p>
4	<p>Poprawa jakości współpracy pomiędzy</p>	<p>-stała współpraca organizacji pozarządowych,</p>	<p>-liczba spotkań w ramach współpracy,</p> <p>-liczba spotkań</p>	2022-2024	<p>Wszystkie podmioty</p>

	instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodzin z dziećmi	szkół, policji, służby zdrowia, GOPS, sądów, kuratorów, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego; -stała współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie; -doskonalenie kadry (szkolenia dla pracowników socjalnych, asystentów rodziny, rodzin wspierających oraz innych specjalistów).	robotniczych, -liczba szkoleń, warsztatów, kursów, seminariów, konferencji.		uczestniczące w realizacji Programu
--	--	--	---	--	-------------------------------------

V MONITORING PROGRAMU

Monitoringiem i ewaluacją Programu zajmować się będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Duninowie, w oparciu o pozyskiwane informacje oraz dane ze sprawozdań uzyskiwanych od podmiotów uczestniczących w realizacji zadań.

Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości lub w przypadku pojawienia się nowych regulacji prawnych i ustawowych, a także nowych inicjatyw lokalnych, GOPS wraz z podmiotami

realizującymi poszczególne działania, będzie podejmował odpowiednie czynności naprawcze lub czynności w kierunku aktualizacji zapisów w Programie.

Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie działań dotychczas ustalonych. W oparciu o przyjęte w Programie wskaźniki raz w roku dokonana zostanie analiza jakościowa i ilościowa zebranych informacji na temat realizacji działań ujętych w Programie.

Sprawozdania z realizacji programu przedkładane będą Radzie Gminy Nowy Duninów, w terminie do 31 marca, każdego kolejnego roku okresu jego obowiązywania.

VI PODSUMOWANIE

Powodzenie w realizacji Programu zależeć będzie od ścisłej współpracy i zaangażowania poszczególnych podmiotów. Jedynie współpraca i sprawny przepływ informacji między nimi mogą zapobiegać pogłębianiu się różnego rodzaju patologii w środowisku rodzinnym oraz stanowić podstawę do kompleksowej i skutecznej pomocy świadczonej na rzecz dzieci i rodzin.

I WPROWADZENIE

We współczesnym świecie sprawy rodziny, jej zadania oraz rola nabierają coraz większego znaczenia. Priorytetem polityki społecznej jest m.in. tworzenie optymalnych warunków dla powstawania i funkcjonowania rodzin w Polsce. Efektem tworzenia nowych rozwiązań w zakresie polityki rodzinnej państwa jest ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022r., poz.447), która nakłada na gminy obowiązek opracowania i realizacji 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Podejmowane w ramach lokalnego systemu wspierania rodziny działania powinny mieć na celu profilaktykę oraz wsparcie i umożliwienie przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych wykraczających poza własne możliwości rodziny, zagrażających dobru dziecka, bądź w sytuacjach koniecznych zapewnienie dziecku opieki i wychowania poza rodziną biologiczną.

Podmiotem realizującym powyższe cele na terenie gminy Nowy Duninów jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współpracujący na zasadzie partnerstwa z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

To ośrodek pomocy społecznej ma ustawowy obowiązek prowadzenia działań profilaktycznych wobec rodziny niewydolnej wychowawczo i społecznie, a w razie potrzeby udzielania jej profesjonalnej, niezbędnej pomocy różnego typu.

Pomoc społeczna, jako instytucja polityki społecznej państwa ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Celem pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc ta powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia oraz integracji ze środowiskiem.

W przepisach o pomocy społecznej zawarta jest zasada pomocniczości, która kładzie nacisk na wspieranie, a nie bezpośrednie zaspokajanie potrzeb.

II DIAGNOZA SPOŁECZNA

Na dzień 31.12.2021r. gminę Nowy Duninów zamieszkiwało 3 909 mieszkańców, w tym 1971 kobiet (dane USC w Nowym Duninowie). Przy utrzymującej się na podobnym poziomie liczbie osób zamieszkujących teren gminy odnotowuje się jednocześnie tendencję malejącą w zakresie % udziału w nich dzieci i młodzieży w wieku do 18 roku życia.

Tendencje tę wykazuje poniższe zestawienie:

Dane wg stanu na	2019rok	2020 rok	2021rok
Koniec:			
<i>Liczba ogółem mieszkańców gminy</i>	3 977	3 956	3 909
<i>Liczba dzieci i młodzieży do 18 roku życia zamieszkujących na terenie gminy</i>	783	769	757
<i>Udział % w ogólnej liczbie mieszkańców</i>	19,69%	19,44%	19,36%

Struktura mieszkańców gminy Nowy Duninów według stanu na dzień 31.12.2021 roku przedstawia się następująco:

Ilość osób zamieszkujących na terenie gminy;	mężczyźni	kobiety	razem
- w wieku do 18	373	343	716

<i>roku życia</i>			
- w wieku produkcyjnym	1183	1125	2 308
- w wieku poprodukcyjnym	253	503	756

Z powyższej tabeli wynika, że ponad 59 % ogółu mieszkańców gminy Nowy Duninów jest w wieku produkcyjnym. Natomiast osoby w wieku poprodukcyjnym stanowią 19% ogółu mieszkańców, z tego ponad połowa to kobiety.

W 2021 roku z pomocy społecznej w różnej formie skorzystało 695 osób, co stanowi ponad 17% ogółu mieszkańców, skupionych w 288 rodzinach.

Typy rodzin objętych pomocą społeczną na terenie gminy Nowy Duninów w 2021 roku przedstawia poniższa tabela:

WYSZCZEGÓLNIENIE		LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
		OGÓŁEM	w tym:	
			NA WSI	
0		1	2	3
RODZINY OGÓŁEM (wiersz 2+3+4+5+6+7)	1	288	288	695
o liczbie osób	2	108	108	108
1	3	58	58	116
2	4	48	48	144

4	5	52	52	208
5	6	13	13	65
6 i więcej	7	9	9	54
w tym (z wiersza 1) rodziny z dziećmi ogółem (wiersz 9+10+11+12+13+14+15)	8	45	45	173
o liczbie dzieci	9	17	17	51
1				
2	10	18	18	69
3	11	8	8	40
4	12	2	2	13
5	13	0	0	0
6	14	0	0	0
7 i więcej	15	0	0	0
RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM (wiersz 17+18+19+20)	16	8	8	26
o liczbie dzieci	17	3	3	7
1				
2	18	4	4	12
3	19	0	0	0
4 i więcej	20	1	1	7
RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OGÓŁEM (wiersz 22+23+24+25)	21	19	19	43
o liczbie osób	22	8	8	8

1				
2	23	5	5	10
3	24	3	3	9
4 i więcej	25	3	3	16

Ze względu na typy rodzin objętych pomocą społeczną w roku 2021 najliczniejszą grupę stanowią jednoosobowe gospodarstwa domowe (37, 5% ogółu rodzin). W drugiej kolejności plasują się dwuosobowe rodziny, stanowiące ponad 20% ogółu rodzin korzystających z pomocy społecznej. Rodziny sześćosobowe stanowią ponad 3% ogółu wszystkich gospodarstw domowych.

Przeważająca liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej wychowuje dwoje dzieci, tj. 40% wszystkich rodzin z dziećmi. Rodziny wielodzietne liczą najwięcej czworo dzieci. Rodziny niepełne objęte pomocą społeczną stanowią ponad 2 % ogółu rodzin, w tym najwięcej jest rodzin niepełnych liczących dwoje dzieci. Rodziny emerytów i rencistów stanowią 6,6 % rodzin objętych pomocą społeczną, z przeważającą liczbą gospodarstw jednoosobowych.

Powody przyznania pomocy z pomocy społecznej na terenie gminy Nowy Duninów w 2021 roku:

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH	
	OGÓŁEM	w tym:		
		NA WSI 1)		
0	1	2	3	
UBÓSTWO	1	62	62	122
SIEROCTWO	2	0	0	0
BEZDOMNOŚĆ	3	2	2	2
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	4	13	13	57
W TYM: WIEŁODZIETNOŚĆ	5	5	5	26
BEZROBOCIE	6	55	55	133
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	7	28	28	43
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	8	31	31	49
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.- WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	9	17	17	50
W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	10	10	10	27
RODZINY WIEŁODZIETNE	11	2	2	9
PRZEMOC W RODZINIE	12	1	1	6
POTRZEBA OCHRONY OFIAR HANDLU LUDŹMI	13	0	0	0
ALKOHOLIZM	14	24	24	36

NARKOMANIA	15	0	0	0
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	16	1	1	1
TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODźCY LUB OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ	17	0	0	0
ZDARZENIE LOSOWE	18	1	1	2
SYTUACJA KRYZYSOWA	19	1	1	1
KŁĘSKA ŹYWIOŁOWA LUB EKOLOGICZNA	20	0	0	0

Jak wynika z powyższej tabeli, jednym z naczelnych powodów przyznawania pomocy społecznej jest ubóstwo. Zazwyczaj jest ono konsekwencją bezrobocia, niepełnosprawności oraz długotrwałej i ciężkiej choroby.

Rodziny z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego znalazły się na szóstym miejscu wśród przesłanek kwalifikujących do przyznania pomocy społecznej.

Z danych statystycznych uzyskanych z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku wynika, że na koniec 2021r. na terenie gminy Nowy Duninów funkcjonowały dwie rodziny zastępcze spokrewnione, zapewniające opiekę dwojgu dzieciom.

W 2021r. dwoje dzieci z terenu gminy Nowy Duninów zostało umieszczonych w placówce opiekuńczo- wychowawczej typu rodzinnego, dwoje dzieci w rodzinie zastępczej zawodowej oraz jedno dziecko w rodzinie zastępczej spokrewnionej.

W 2021r. liczba rodzin, które korzystały z usług asystenta rodziny wyniosła 9.

W 2021r. do Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Nowy Duninów wpłynęło 5 formularzy „Niebieskie Karty”, w tym 2 sporządzone były przez Posterunek Policji w Nowym Duninowie, 1 przez innych funkcjonariuszy policji oraz 2 przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Duninowie.

Charakterystyka osób doświadczających przemocy i stosujących przemoc, wobec których wszczęto procedurę "Niebieskie Karty" w 2021 r.

		Charakterystyka osób, wobec których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie				Charakterystyka osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie			
		OGÓŁEM	do 18 r. życia	od 18 do 67 lat	od 67 lat	OGÓŁEM	do 18 r. życia	od 18 do 67 lat	od 67 lat
		1	2	3	4	5	6	7	8
kobiety	1	4	0	4	0	0	0	0	0
mężczyźni	2	1	0	1	0	5	0	5	0

Zjawisko przemocy w rodzinie występuje w gminie Nowy Duninów. Jak wskazuje powyższa tabela przemocy doświadczaly kobiety, a sprawcami tego zjawiska byli mężczyźni.

Trudno jest jednoznacznie określić wielkość zjawiska przemocy na terenie gminy, w związku z występowaniem przemocy ukrytej, czyli toczącej się w rodzinie, czy w szkole, ale nieujętej w statystykach z powodu braku wiedzy na temat jej występowania.

Podobna sytuacja występuje w przypadku uzależnień, których rodzaj i skala jest trudna do zdiagnozowania i jednoznacznego oszacowania.

Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowym Duninowie wynika, że w 2021 roku przeprowadzono 5 postępowań wobec osób zamieszkujących teren gminy, uzależnionych od alkoholu, spośród których jedna osoba została skierowana do sądu w celu podjęcia leczenia odwykowego.

Z danych uzyskanych z Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że zgodnie z Ustawą z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu przyznano jednej osobie w roku 2017. W latach kolejnych nie przyznawano jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

III CEL I ZAKRES PROGRAMU

Głównym celem Programu jest budowa lokalnego systemu wsparcia rodziny poprzez:

1. profilaktykę stosowaną przed podjęciem interwencji w rozwiązywaniu problemów rodziny, dzieci i młodzieży,
2. wspieranie rodziny w wypełnianiu jej funkcji wychowawczych, opiekuńczych i socjalnych,
3. ochronę praw rodziny i dziecka,
4. uzupełnianie braków zdrowotnych, edukacyjnych, wychowawczych, społecznych i materialnych rodzin i dzieci,
5. ochronę dzieci i młodzieży przed porzuceniem, zaniedbaniem, przemocą, uzależnieniami oraz przestępczością,
6. zapewnienie opieki, wychowania oraz wsparcia dzieciom i młodzieży pozbawionym opieki rodzicielskiej,
7. współpracę podmiotów publicznych i niepublicznych na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.

Program uwzględnia uwarunkowania gminy Nowy Duninów i rozwiązania wynikające z obowiązującej ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021r., poz. 2268 z późn. zm.), ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r., poz. 447), ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020r. poz. 1329), ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249), ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119 z późn. zm.), ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020r., poz. 2050 z późn. zm.) oraz występujące i przewidywane potrzeby w tym zakresie.

Program nawiązuje do „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowy Duninów na Lata 2016-2022” przyjętej w drodze Uchwały Nr 99/XII/16 przez Radę Gminy Nowy Duninów w dniu 12 lutego 2016r. i „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Nowy Duninów na Lata 2020-2022” przyjętego w drodze Uchwały Nr 113/XIII/2020 przez Radę Gminy Nowy Duninów w dniu 22 maja 2020r.

Cel strategiczny Programu: WSPIERANIE RODZINY

Miejsce realizacji Programu: obszar gminy Nowy Duninów

Czas realizacji Programu: od 2022 roku do 2024 roku

Adresaci Programu:

- 1) Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- 2) Dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia i nie sprawuje należytej opieki,
- 3) Przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin

- 4) Rodziny żyjące w ubóstwie, w tym również dotknięte bezrobociem,
- 5) Osoby doświadczające przemocy w rodzinie: współmałżonkowie, dzieci i młodzież, osoby starsze i niepełnosprawne,
- 6) Sprawcy przemocy w rodzinie, dzieci i młodzież zagrożona niedostosowaniem społecznym,
- 7) Dzieci i młodzież wychowująca się w ramach instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej,
- 8) Dzieci i młodzież opuszczająca instytucjonalne i rodzinne formy pieczy zastępczej,
- 9) Rodziny zastępcze
- 10) Rodziny wspierające,
- 11) Kadra instytucji, organizacji pozarządowych, placówek oświatowych i innych podmiotów zajmujących się udzielaniem wsparcia rodzinom.

Adresatami programu są w szczególności następujące rodziny i dzieci:

1. Rodziny niezaradne życiowo

Programem mogą zostać objęte rodziny, które nie posiadają zdolności wychowawczych i popełniają błędy wychowawcze. W takiej rodzinie brak jest stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa. Innymi słowy dysfunkcyjność rodziny wpływa na załamanie struktury relacji rodzinnej. Wtedy też rodzina, jako podstawowa komórka społeczna nie może spełniać podstawowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Najczęściej problemy w takich rodzinach wynikają z niskiego poziomu wykształcenia rodziców, czy też trudnej sytuacji materialno-bytowej.

2. Rodziny z problemem ubóstwa obarczone bezrobociem

Rodziny naznaczone ubóstwem, często wynikającym z braku pracy, są tą częścią społeczeństwa, która jest zagrożona patologiami. Wiele osób korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Duninowie boryka się z problemem bezrobocia. Brak pracy jest czynnikiem, który ma wpływ na zaspakajanie podstawowych potrzeb rodziny i prowadzi do narastania kwestii ubóstwa.

3. Rodziny dotknięte przemocą

Liczba rodzin dotkniętych przemocą wzrasta. W 2021 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 5 „Niebieskich Kart”. Przemoc fizyczna i psychiczna nie znajduje swego źródła tylko w rodzinach z obniżoną sprawnością bytową i materialną. Coraz częściej problem dotyka rodzin pełnych, dobrze sytuowanych materialnie oraz ludzi

wykształconych. Niestety, tylko nieliczne z rodzin dotkniętych przemocą zgłaszają swój problem. Często temat przemocy domowej pozostaje nadal w tzw. „czterech ścianach”.

4. Rodziny dotknięte uzależnieniem

Każde uzależnienie jest chorobą rodziny, ponieważ uzależnienie jednego z członków rodziny oddziałuje na całą rodzinę i wszyscy chorują. Ludzie związani z uzależnionym reagują na jego zachowania. Próbują je kontrolować, kryć lub minimalizować. Często obciążają się winą i cierpią z tego powodu. Własne emocje tych osób ulegają zaburzeniom i w efekcie, profesjonalnej pomocy oraz zewnętrznego wsparcia potrzebuje już nie tylko uzależniony, ale również jego bliscy.

5. Dzieci zagrożone wykluczeniem społecznym

Dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym mają na ogół problemy w sferze emocjonalnej. Ich zaburzenia nie pozwalają na prawidłowe funkcjonowanie. W taki sposób dziecko z głębokim deficytem emocjonalnym nie wykształtuje odpowiedniej hierarchii wartości. Proces ukierunkowania dziecka jest niezwykle trudnym procesem, który pochłania wiele pracy i wysiłku. Na niedostosowanie społeczne dzieci duży wpływ ma środowisko pierwotne, którym jest rodzina oraz rozwój cywilizacji i technologii, a także środowisko rówieśnicze.

Nie mniej jednak rodzina niezależnie od tego, jak funkcjonuje, czy jest środowiskiem zdrowym i wartościowym moralnie, czy też przejawia wyraźne cechy patologii - w każdym przypadku kształtuje osobowość, postawę społeczną, wyznacza koleje losu dziecka.

Koordinator Programu:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Duninowie przy współpracy z następującymi instytucjami:

- Urzędem Gminy w Nowym Duninowie,
- Powiatowym Urzędem Pracy w Płocku,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowym Duninowie,
- Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Nowy Duninów,
- Posterunkiem Policji w Nowym Duninowie,
- Prokuraturą Rejonową w Gostyninie,
- Sądem Rejonowym w Gostyninie – Wydział Rodzinny i Nieletnich, Wydział Karny,
- Sądem Okręgowym w Płocku – Wydział Cywilny,

- placówkami oświatowymi,
- placówkami opiekuńczo-wychowawczymi,
- poradniami psychologiczno-pedagogicznymi,
- organizacjami pozarządowymi i społecznymi.

Źródła finansowania Programu:

- środki budżetu gminy Nowy Duninów,
- środki budżetu państwa,
- środki pozyskane z innych źródeł.

IV DZIAŁANIA W RAMACH GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2022-2024

Lp.	Cele	Działania	Wskaźniki	Termin	Realizatorzy
1	Prowadzenie profilaktycznej działalności na rzecz rodzin wychowujących dzieci.	-rozpowszechnianie ulotek, publikacji wzmacniających rolę i funkcję rodziny; -udział w kampaniach promujących wartości rodzinne; -udział w programach profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży; -udział w programach profilaktycznych i edukacyjnych z zakresu dysfunkcji rodziny; -zapewnienie dostępności do poradnictwa	- liczba rozpowszechnionych materiałów informacyjnych, -liczba kampanii, - liczba akcji informacyjnych, -liczba programów profilaktycznych i edukacyjnych, -liczba udzielonych porad specjalistycznych, -liczba monitorowanych rodzin.	2022-2024	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu

		<p>specjalistycznego;</p> <p>-prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie marginalizowanej lub zagrożonej kryzysem tzw. „grup ryzyka”.</p>			
2	<p>Wspieranie rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczych, wychowawczych i socjalnych.</p>	<p>-zapewnienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego;</p> <p>-przydzielenie asystenta rodziny;</p> <p>-wspieranie rodziny przez pracownika socjalnego;</p> <p>-pomoc rodziny wspierającej;</p> <p>-opieka w placówce wsparcia dziennego;</p> <p>-współpraca ze szkołami, pedagogiem szkolnym w celu rozwiązywania problemów wychowawczych i możliwości uzyskania pomocy w nauce;</p> <p>-udzielanie pomocy finansowej i pomocy rzeczowej;</p> <p>-zapewnienie potrzebującym dzieciom i młodzieży posiłków w szkole;</p> <p>-zapewnienie usług</p>	<p>-liczba udzielonych porad specjalistycznych,</p> <p>-liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny,</p> <p>-liczba rodzin objętych wsparciem pracownika socjalnego,</p> <p>-liczba osób w placówkach wsparcia dziennego,</p> <p>-liczba rodzin, którym udzielono wsparcia w formie pieniężnej i niepieniężnej,</p> <p>-liczba wniosków złożonych do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego,</p> <p>-liczba osób, które dobrowolnie podjęły leczenie.</p> <p>-liczba „Niebieskich Kart”,</p> <p>-liczba rodzin objętych wsparciem</p>	2022-2024	<p>Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu</p>

	<p>opiekuńczych i w ramach specjalistycznych rządowych i usług opiekuńczych; gminnych i programów pomocy społecznej oraz projektów.</p> <p>-przyznawanie i wypłacanie świadczeń wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o funduszu alimentacyjnym, ustawy o dodatkach mieszkaniowych;</p> <p>-przyznawanie pomocy materialnej dla uczniów;</p> <p>-podejmowanie działań w ramach Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii;</p> <p>-podejmowanie działań w ramach Gminnego Programu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Nowy Duninów;</p> <p>-realizowanie zadań Zespołu Interdyscyplinarnego</p>		
--	--	--	--

		<p>ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;</p> <p>-realizowanie zadań wynikających z rządowych i gminnych programów pomocy społecznej oraz projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych, mających na celu ochronę poziomu życia osób i rodzin oraz rozwój specjalistycznego dla nich wsparcia.</p>			
3	<p>Zapewnienie opieki, wychowania oraz wsparcia dzieciom i młodzieży pozbawionym opieki rodzicielskiej</p>	<p>-współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej;</p> <p>-współfinansowanie pobytu dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej;</p> <p>-pomoc usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej w podjęciu zatrudnienia, w uzyskaniu mieszkania i integracji ze środowiskiem.</p>	<p>-liczba dzieci przebywających w różnych formach pieczy zastępczej,</p> <p>-liczba usamodzielnionych wychowanków pieczy zastępczej objętych wsparciem.</p>	2022-2024	<p>Urząd Gminy w Nowym Duninowie, GOPS w Nowym Duninowie, PUP Płock, PCPR Płock</p>
4	<p>Poprawa jakości współpracy pomiędzy</p>	<p>-stała współpraca organizacji pozarządowych,</p>	<p>-liczba spotkań w ramach współpracy,</p> <p>-liczba spotkań</p>	2022-2024	<p>Wszystkie podmioty</p>

instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodzin z dziećmi	szkół, policji, służby zdrowia, GOPS, sądów, kuratorów, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego; -stała współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie; -doskonalenie kadry (szkolenia dla pracowników socjalnych, asystentów rodziny, rodzin wspierających oraz innych specjalistów).	robotniczych, -liczba szkoleń, warsztatów, kursów, seminariów, konferencji.		uczestniczące w realizacji Programu
--	--	---	--	-------------------------------------

V MONITORING PROGRAMU

Monitoringiem i ewaluacją Programu zajmować się będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Duninowie, w oparciu o pozyskiwane informacje oraz dane ze sprawozdań uzyskiwanych od podmiotów uczestniczących w realizacji zadań.

Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości lub w przypadku pojawienia się nowych regulacji prawnych i ustawowych, a także nowych inicjatyw lokalnych, GOPS wraz z podmiotami

realizującymi poszczególne działania, będzie podejmował odpowiednie czynności naprawcze lub czynności w kierunku aktualizacji zapisów w Programie.

Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie działań dotychczas ustalonych. W oparciu o przyjęte w Programie wskaźniki raz w roku dokonana zostanie analiza jakościowa i ilościowa zebranych informacji na temat realizacji działań ujętych w Programie.

Sprawozdania z realizacji programu przedkładane będą Radzie Gminy Nowy Duninów, w terminie do 31 marca, każdego kolejnego roku okresu jego obowiązywania.

VI PODSUMOWANIE

Powodzenie w realizacji Programu zależeć będzie od ścisłej współpracy i zaangażowania poszczególnych podmiotów. Jedynie współpraca i sprawny przepływ informacji między nimi mogą zapobiegać pogłębianiu się różnego rodzaju patologii w środowisku rodzinnym oraz stanowić podstawę do kompleksowej i skutecznej pomocy świadczonej na rzecz dzieci i rodzin.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
A. Pietrzak
Andrzej Pietrzak

